

Трудова міграція в ЄС і система соціального забезпечення в Україні:

правовий аналіз і оцінка економічних взаємозв'язків

В умовах глобалізації економіки і значних масштабів міграції між країнами зростає актуальність координації права на соціальне забезпечення. Це актуально і для країн Східного партнерства, сотні тисяч громадян яких працевлаштовані в Європейському Союзі (ЄС) легально і нелегально. Останніми роками число трудових мігрантів з України в країни ЄС має тенденцію до збільшення.

Національна система соціального захисту в Україні досить масштабна з точки зору категорій охопленого населення і складна з точки зору різноманітності існуючої законодавчої бази і відповідальних державних інститутів.

Сучасні характеристики системи пенсійного забезпечення України:

- Не дивлячись на деякі зміни, системи пенсійного забезпечення як і раніше в багато чому базуються на успадкованій радянській системі. Серед іншого, вона передбачає, що сучасні пенсіонери отримують пенсії з виплат сучасного покоління зайнятих в економіці працівників (хоча, слід враховувати зміни в країні відносно персоніфікованого обліку страхового стажу, збільшення пенсійного віку і персоналізації виплати пенсії);

**ВАСИЛЬ
АНДРЕЄВ,**

голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України

**ОЛЕГ
БОРИСОВ,**

експерт Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України

• Альтернативні способи пенсійних накопичень не досить розвинені і нинішній рівень розвитку фінансових ринків і нормативно-правової бази недостатньо високий для їх ефективного впровадження.

Після отримання незалежності України в країні спостерігався досить великий масштаб міграційних потоків. За станом на 2010 рік середній рівень добро-

буту українського домогосподарства в три рази поступався Чехії і Польщі і більш ніж вдвічі італійським та іспанським показникам.

Освітній профіль українських трудових мігрантів сильно варіює залежно від країни перебування. У Чехії, де переважаючим сектором зайнятості українських трудових мігрантів є будівництво, лише близько 10% трудових мігрантів мають вищу освіту, тоді як більшість зайнятих в економіці Німеччини громадян України мають вищу освіту.

У Польщі значна частина українських трудових мігрантів зайнята в будівництві і сільському господарстві. Зазначимо, що до половини українських трудових мігрантів, зайнятих за кордоном, не має дозволу на роботу або посвідки на проживання, близько 17% позбавлені будь-якого офіційного статусу.

Проведене в 2012 році загальнонаціональне опитування на тему трудової міграції виявило, що дві